

บทที่ 4

สรุป และอธิบายผลการทดลอง

จากการศึกษาระบบกำจัดน้ำกากส่าของโรงงานสุราแสงโสม จังหวัดนครปฐม และศึกษาข้อมูลพื้นฐานของน้ำกากส่าที่เก็บจากจุดต่าง ๆ ของระบบกำจัดน้ำกากส่า พบว่า ระบบกำจัดน้ำกากส่าของโรงงานเป็นแบบกึ่งระบบ เก็บกัก โดยชุดเป็นม่อขนาดความจุ 800 ลูกบาศก์เมตร จำนวน 19 ม่อ แต่ละม่อมีทางค่อถึงกันโดยระบบน้ำเดิน แบ่งระบบการกำจัดน้ำกากส่าออกเป็น 2 ชั้นตอน คือ ระบบกำจัดน้ำ เสียแบบไร้อากาศ และระบบกำจัดน้ำ เสียแบบให้อากาศ ดังแสดงไว้ในรูปที่ 2 โดยน้ำกากส่าสดก่อนเข้าระบบกำจัดน้ำ เสียจะมีค่า บี.ไอ.ดี. สูงถึง 21,265.5 มิลลิกรัม/ลิตร ความเข้มของสีน้ำกากส่าในการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นแสง 475 นาโนเมตร เท่ากับ 47 แต่เมื่อผ่านระบบกำจัดน้ำ เสียแบบไร้อากาศแล้ว ค่า บี.ไอ.ดี. จะลดลงเหลือ 2,000 มิลลิกรัม/ลิตร ความเข้มของสีน้ำกากส่าในการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นแสง 475 นาโนเมตร เท่ากับ 30 และ เมื่อผ่านระบบกำจัดน้ำ เสียแบบให้อากาศ แล้วค่า บี.ไอ.ดี. จะลดลงเหลือ 600 มิลลิกรัม/ลิตร และ ความเข้มของสีน้ำกากส่าในการดูดกลืนแสงที่ความยาวคลื่นแสง 475 นาโนเมตร เท่ากับ 27 ดังแสดงในตารางที่ 12 ซึ่งจะเห็นว่าระบบกำจัดน้ำ เสียนี้ จะช่วยลดความสกปรกของน้ำกากส่าได้ดีเท่านั้น แต่ไม่สามารถลดความ เข้มของสีน้ำกากส่าได้ดีเท่าที่ควร กล่าวคือ หลังผ่านระบบกำจัดน้ำ เสียนี้แล้ว น้ำกากส่ายังคงมีสีเข้มอยู่ จะลดลงก็เพียง เล็กน้อย ซึ่งอาจจะ เนื่องมาจากกิจกรรมของจุลินทรีย์ที่มีอยู่ในระบบกำจัดน้ำ เสีย นั้น ดังรายงานของ สุจินต์ (2527) เกี่ยวกับการกำจัดน้ำกากส่าระบบม่อเก็บกักและลานตาก พบว่า จุลินทรีย์ในดินสามารถจะทำลายสีน้ำกากส่าได้ในระหว่างการ เก็บกักน้ำกากส่า ในม่อเก็บกัก

จากการแยก เชื้อราที่มีความสามารถในการฟอกสีกากน้ำตาล จากตัวอย่างดินและน้ำจากแหล่งต่าง ๆ ตลอดจนเชื้อราจากการปนเปื้อนในอาหารเลี้ยงเชื้อระหว่างการทดลอง พบว่า เชื้อราส่วนใหญ่ที่มีความสามารถในการฟอกสีกากน้ำตาล แยกได้จากตัวอย่างดินและน้ำบริเวณโรงงานสุรา และเชื้อราที่แยกได้จากการปนเปื้อนในอาหารเลี้ยงเชื้อที่มีสีกากน้ำตาลเป็นองค์ประกอบ โดยเชื้อราเหล่านี้ส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่ม Aspergillus sp. และพวกที่ไม่สร้างสปอร์ นอกจากนี้ยังมีเชื้อราและเห็ดบางสายพันธุ์ที่ได้จาก ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากการทดสอบความสามารถในการฟอกสีกากน้ำตาลในอาหารเหลว

พบว่ามียู่ 9 สายพันธุ์ ที่มีความสามารถในการฟอกสีกากน้ำตาลได้ตั้งแต่ 50% ขึ้นไป ดังแสดงในตารางที่ 18

จากการทดสอบความสามารถในการฟอกสีกากน้ำตาล ของ เชื้อผสมกับ เชื้อเดี่ยวในอาหารเหลว พบว่ามีบางสายพันธุ์ เมื่ออยู่ร่วมกันแล้วมีแนวโน้มทำให้การฟอกสีกากน้ำตาลดีขึ้น เมื่อเทียบกับตอนอยู่เป็น เชื้อเดี่ยว เช่น เชื้อราที่แยกได้ D90 และ เชื้อราที่แยกได้ C90-1 จะมีความสามารถในการฟอกสีกากน้ำตาลเท่ากับ 50% และ 60% ตามลำดับ แต่เมื่อทั้ง 2 สายพันธุ์อยู่ร่วมกัน ความสามารถในการฟอกสีกากน้ำตาลจะสูงขึ้นเป็น 65.3% ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่า เชื้อราสายพันธุ์หนึ่งผลิตสารบางอย่าง ซึ่งเป็นประโยชน์กับ เชื้อราอีกสายพันธุ์หนึ่ง ทำให้กิจกรรมในการฟอกสีกากน้ำตาลดีขึ้น หรือทั้ง 2 สายพันธุ์มีกิจกรรมร่วมกันในการฟอกสีกากน้ำตาล ซึ่ง เป็นการแสดงคุณสมบัติของการ เกื้อกูลกัน (synergistic) แต่บางสายพันธุ์ เมื่ออยู่ร่วมกันแล้วทำให้กิจกรรมในการฟอกสีของอีกสายพันธุ์หนึ่งลดลง เช่น กรณีเชื้อราที่แยกได้ D77 เมื่ออยู่ร่วมกับ เชื้อราที่แยกได้ D82 ทำให้ความสามารถในการฟอกสีกากน้ำตาลของ เชื้อราที่แยกได้ D87 ลดลงจากเดิม 62.2% เป็น 27.8% ซึ่งเป็นคุณสมบัติของการ แข่งแย่งกัน (competition) ดังแสดงในตารางที่ 19

จากการศึกษาผลของปริมาณกลูโคสในอาหาร เลี้ยง เชื้อต่อการฟอกสีกากน้ำตาลของ เชื้อราที่แยกได้ D86 D87 D88 C90 C90-1 C1 และ สายพันธุ์มาตรฐาน Coriolus versicolor (B30) พบว่า เชื้อราส่วนใหญ่ เมื่อเพิ่มระดับน้ำตาลกลูโคส อัตราการฟอกสีกากน้ำตาลเพิ่มขึ้น ดังแสดงในกราฟที่ 2 สำหรับเชื้อราที่แยกได้ D90 จะมีอัตราการฟอกสีสูงสุดเท่ากับ 75.0% เมื่อระดับน้ำตาลกลูโคส 2.5% และ เริ่มลดลง เมื่อระดับน้ำตาลกลูโคสสูง เกิน 2.5% แสดงว่าในการฟอกสีกากน้ำตาลของ เชื้อราต้องอาศัยพลังงานจากการออกซิไดซ์น้ำตาลกลูโคส ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ Watanabe และคณะ (1982) ที่ว่า ผลการฟอกสีกากน้ำตาลเกิดจากผลของการออกซิไดซ์น้ำตาลกลูโคสของ เอ็นไซม์ซอร์โบสออกซิเดส

จากการศึกษาแหล่งอาหารไนโตรเจนที่เหมาะสมในอาหาร เลี้ยง เชื้อต่อการฟอกสีกากน้ำตาลของ เชื้อราที่แยกได้ D86 D87 D88 D90 C90-1 C1 และ เชื้อราสายพันธุ์มาตรฐาน Coriolus versicolor (B30) พบว่า เชื้อราเหล่านี้มีความต้องการแหล่งอาหารไนโตรเจนต่างกัน สำหรับเชื้อราที่แยกได้ D90 พบว่า เมื่อใช้แหล่งอาหารไนโตรเจนที่เป็น สารอินทรีย์ มีความสามารถในการฟอกสีกากน้ำตาลสูงกว่าการใช้แหล่งอาหารไนโตรเจนที่เป็น สารอนินทรีย์ นอกเสียจากการใช้ยูเรีย เป็นแหล่งอาหารไนโตรเจน ดังแสดงในกราฟที่ 2

จากการศึกษาความเป็นกรดเป็นด่างที่เหมาะสมในอาหาร เลียง เชื้อต่อการฟอกสีจากน้ำตาลของ เชื้อราที่แยกได้ D86 D87 D88 D90 C90-1 C1 และ เชื้อราสายพันธุ์มาตรฐาน Coriolus versicolor (B30) พบว่า เชื้อราเหล่านี้สามารถฟอกสีจากน้ำตาลในสภาวะที่เป็นกรด สำหรับเชื้อราที่แยกได้ D90 จะมีความสามารถในการฟอกสีจากน้ำตาลสูงสุดถึง 78.0% ที่ความเป็นกรดเป็นด่าง เริ่มต้นของอาหาร เลียง เชื้อ เท่ากับ 6 และจะลดลง เมื่อความเป็นกรดเป็นด่างของอาหาร เลียง เชื้อสูงขึ้น ดังแสดงในกราฟที่ 3

จากการศึกษามริมาณ เชื้อ เริ่มต้นที่เหมาะสมในการฟอกสีจากน้ำตาลของ เชื้อราที่แยกได้ D90 พบว่า ความสามารถในการฟอกสีจากน้ำตาลจะเพิ่มขึ้น เมื่อเพิ่มปริมาณเชื้อ เริ่มต้นขึ้น และสูงสุดเท่ากับ 75% เมื่อปริมาณเชื้อเริ่มต้นเท่ากับ 0.15 กรัม/100 มิลลิตรของอาหาร เลียง เชื้อ และจะคงที่ไม่ว่าจะเพิ่มปริมาณเชื้อขึ้นอีกเท่าไรก็ตาม ดังแสดงในกราฟที่ 4

ผลการ เลียง เชื้อราที่แยกได้ D90 ในอาหาร เลียง เชื้อที่มีการปรับปรุง และปริมาณ เชื้อเริ่มต้น 0.15 กรัม/100 มิลลิตรอาหาร เลียง เชื้อ โดยมีการใช้แหล่งอาหารในไตร เจน ชนิดต่าง ๆ (ผงยีสต์สกัด โซเดียมไนเตรท และยูเรีย) พบว่า การเจริญเติบโตของ เชื้อราที่แยกได้ D90 ในแหล่งอาหารในไตร เจนทั้ง 3 ชนิด ไม่แตกต่างกันมากนัก ตั้งแต่ 1.3-1.5 กรัม/100 มิลลิตร (น้ำหนักแห้ง) ภายในเวลา 10 วัน แต่ความสามารถในการฟอกสีจากน้ำตาล เมื่อใช้ยูเรียเป็นแหล่งอาหารในไตร เจนจะต่ำมากคือประมาณ 60% ที่ความเป็นกรดเป็นด่าง เท่ากับ 6 และปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์จะลดลง เหลือเพียง 800 มิลลิกรัม/ลิตร ภายในเวลา 7 วัน และหลังจากนั้นอัตราการฟอกสีจากน้ำตาลจะลดลง พร้อมกับความเป็นกรดเป็นด่างสูงขึ้น แต่ปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ยังคง เท่าเดิม ดังแสดงในกราฟที่ 7 สำหรับกรณีใช้ผงยีสต์สกัด หรือ โซเดียมไนเตรท เป็นแหล่งอาหารในไตร เจน พบว่าความสามารถในการฟอกสีจากน้ำตาลจะ สูงถึง 93.0% และ 87.5% ตามลำดับ ความเป็นกรดเป็นด่าง เท่ากับ 4.2 และ 4.8 ตามลำดับ และปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ลดลง เหลือ 7,500 และ 4,000 มิลลิกรัม/ลิตร ตามลำดับ ภายในเวลา 10 วัน ดังแสดงในกราฟที่ 5 และ 6 ตามลำดับ จากผลการทดลองดังกล่าวทำให้ทราบว่า อัตราการฟอกสีจากน้ำตาลจะ เกิดได้ดีในสภาวะที่เป็นกรดและมีน้ำตาลรีดิวซ์เป็นตัวเร่ง ปฏิกริยา ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ Watanabe และคณะ (1982) ที่ว่า ปฏิกริยาการฟอกสีจากน้ำตาลของ เชื้อเห็ดสายพันธุ์ Coriolus sp. No. 20 จะเกิดได้ดี จะต้องมียีสต์กลูโคสเป็นตัวเร่งปฏิกริยา

จากการศึกษาสภาพการฟอกสีน้ำตาลจากลำที่เก็บจากจุดต่าง ๆ ของระบบกำจัดน้ำเสียของ

โรงงานสุราแสงไสม จังหวัดนครปฐม เช่น น้ำกากสำสด น้ำกากสำหลังผ่านระบบกำจัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ และน้ำกากสำหลังผ่านระบบกำจัดน้ำเสียแบบให้อากาศ โดยเชื้อราที่แยกได้ D90 พบว่าเชื้อราที่แยกได้ D90 สามารถฟอกสีน้ำกากสำสดได้ดีที่สุด คือ สามารถฟอกสีน้ำกากสำได้ 91.0% ความเป็นกรดเป็นด่างเท่ากับ 4.18 และปริมาณเซลล์เกิดขึ้น 1.45 กรัม/มิลลิลิตร ภายในเวลา 10 วัน สำหรับน้ำกากสำหลังผ่านระบบกำจัดน้ำเสียแบบไร้อากาศหรือให้อากาศ เชื้อราที่แยกได้ D90 สามารถฟอกสีน้ำกากสำได้เพียง 65.0% และ 60.0% ตามลำดับ ความเป็นกรดเป็นด่างเท่ากับ 6.5 และ 7.0 ตามลำดับ ปริมาณเซลล์ที่เกิดขึ้น 1.32 และ 1.34 กรัม/100 มิลลิลิตร ตามลำดับ ดังแสดงในกราฟที่ 11 และ 13 ส่วนความสามารถในการกำจัดความสกปรกน้ำกากสำทั้ง 3 ชนิดนี้ เชื้อราที่แยกได้ D90 สามารถลดระดับ บี.ไอ.ดี. ในน้ำกากสำสด น้ำกากสำหลังผ่านระบบกำจัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ และน้ำกากสำหลังผ่านระบบกำจัดน้ำเสียแบบให้อากาศ ได้ 81.0% 95.5% และ 93.4% ตามลำดับ ในเวลา 12 วัน ดังแสดงในกราฟที่ 10 12 และ 14 ตามลำดับ จากผลการทดลองดังกล่าวทำให้ทราบว่า น้ำกากสำสดมีความเหมาะสมที่สุด สำหรับเชื้อราที่แยกได้ D90 ในการฟอกสีน้ำกากสำ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากสารอาหารต่าง ๆ ที่มีอยู่ในน้ำกากสำสด เช่น สารออร์แกนิกในไตรเจนสูงกว่า และสารแอมโมเนียมไนโตรเจนต่ำกว่า เมื่อเทียบกับน้ำกากสำอีก 2 ชนิด ดังแสดงในตารางที่ 12 ซึ่งผลดังกล่าวสอดคล้องกับผลการทดลองเกี่ยวกับแหล่งอาหารไนโตรเจนที่เหมาะสมต่อเชื้อราที่แยกได้ D90 ในการฟอกสีกากน้ำตาลที่ว่า ความสามารถในการฟอกสีกากน้ำตาล กรณีใช้ หงยีสต์สกัด หรือ เปปโตนเป็นแหล่งอาหารไนโตรเจน จะสูงกว่ากรณีใช้ ยูเรีย และ แอมโมเนียมซัลเฟตเป็นแหล่งอาหารไนโตรเจน ดังแสดงในกราฟที่ 2 นอกจากนี้แล้วความเป็นกรดเป็นด่างที่สูงขึ้นจะทำให้อัตราการฟอกสีน้ำกากสำต่ำลง ซึ่งกรณีน้ำกากสำหลังผ่านระบบกำจัดน้ำเสียแบบไร้อากาศหรือให้อากาศนี้ พบว่า ความเป็นกรดเป็นด่างจะสูงขึ้นหลังจากเพาะเลี้ยงเชื้อราที่แยกได้ D90 ไประยะหนึ่ง ขณะที่ความสามารถในการฟอกสีน้ำกากสำเริ่มลดลง ดังแสดงในกราฟที่ 11 และ 13 ตามลำดับ สำหรับน้ำกากสำสด ความเป็นกรดเป็นด่างจะลดลงเรื่อย ๆ หลังจากเพาะเลี้ยงเชื้อราที่แยกได้ D90 ไประยะหนึ่ง จนมีสภาพเป็นกรด ซึ่งเหมาะสมต่อการฟอกสีน้ำกากสำ ดังแสดงในกราฟที่ 9

จากการศึกษาถึงผลของอาหาร เสริมต่ออัตราการฟอกสีน้ำกากสำสดของ เชื้อราที่แยกได้ D90 พบว่า น้ำตาลกลูโคสจะมีผลต่อการฟอกสีน้ำกากสำ และการเจริญเติบโตของ เชื้อราที่แยกได้ D90 มาก พบว่าถ้าไม่เติมน้ำตาลกลูโคสลงไป ในน้ำกากสำสด สามารถฟอกสีน้ำกากสำ

เพียง 22.5% ในขณะที่เติมน้ำตาลกลูโคสลงไป 2.5% จะทำให้เชื้อราที่แยกได้ D90 เจริญเติบโตได้ดี และอัตราการฟอกสีน้ำกากส่าสูงขึ้นเป็น 90% ดังแสดงในกราฟที่ 23 นอกจากนี้ อาหารเสริม โซเดียมไนเตรท แมกนีเซียมซัลเฟต และ โปแตสเซียมไดไฮโดรเจนฟอสเฟต ก็มีผลต่อการฟอกสีน้ำกากส่า และการเจริญเติบโตของ เชื้อราที่แยกได้ D90 จากผลการทดลอง ไม่เติมโซเดียมไนเตรท โปแตสเซียมไดไฮโดรเจนฟอสเฟต แมกนีเซียมซัลเฟต หรืออาหารเสริมทุกชนิด ความสามารถในการฟอกสีน้ำกากส่า เป็น 87.5% 85.0% 82.6% และ 17.5% ตามลำดับ ดังแสดงในกราฟที่ 23 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าอาหารเสริมทุกตัวที่เติมลงในน้ำกากส่าสด มีความสำคัญต่อการฟอกสีน้ำกากส่าและการเจริญเติบโตของ เชื้อราที่แยกได้ D90 อย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากสารอาหารที่มีอยู่ในน้ำกากส่าสดไม่พอเพียง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง น้ำตาลกลูโคส ซึ่งถ้าไม่เติม ความสามารถในการฟอกสีน้ำกากส่าต่ำมาก ซึ่งสอดคล้องกับการทดลองของ Tozawa และคณะ (1979) และ Watanabe และคณะ (1982)

นอกจากนี้ยังได้ทำการทดลองฟอกสีน้ำกากส่าที่เก็บจากจุดต่าง ๆ ของระบบกำจัดน้ำเสีย (น้ำกากส่าสด น้ำกากส่าหลังผ่านระบบกำจัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ และน้ำกากส่าหลังผ่านระบบกำจัดน้ำเสียแบบให้อากาศ) ในสภาพไม่ปลอดเชื้อ โดยเชื้อราที่แยกได้ D90 เปรียบเทียบกับการไม่เติมเชื้อดังกล่าว พบว่า กรณีที่เติมเชื้อราที่แยกได้ D90 โดยส่วนรวมแล้ว สามารถฟอกสีน้ำกากส่าได้ดีกว่า กรณีไม่เติมเชื้อราที่แยกได้ D90 ดังแสดงในกราฟรูป 40 41 และ 42 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากจุลินทรีย์ที่มีอยู่ในน้ำกากส่าเดิมไม่มีความสามารถในการฟอกสีน้ำกากส่าได้ ส่วนกรณีที่เติมเชื้อราที่แยกได้ D90 พบว่า น้ำกากส่าสดเหมาะสมที่สุดที่จะนำมาฟอกสีน้ำกากส่า กล่าวคือ สามารถฟอกสีน้ำกากส่าได้สูงถึง 70% ในขณะที่น้ำกากส่าหลังผ่านการกำจัดน้ำเสียแบบไร้อากาศ และให้อากาศ ถูกฟอกสีน้ำกากส่าได้ต่ำกว่า ดังแสดงในกราฟที่ 30 ทั้งนี้เนื่องจากสภาพของน้ำกากส่าสด ตลอดจนสารอาหารในน้ำกากส่าสดเหมาะสมและสมบูรณ์กว่า ดังแสดงในตารางที่ 12 เนื่องจากน้ำกากส่าหลังผ่านระบบกำจัดน้ำเสียแบบไร้อากาศและให้อากาศ สารอาหารบางอย่างถูกจุลินทรีย์ใช้ไประหว่างผ่านระบบกำจัดน้ำเสียนี้ รวมทั้งมีสภาพความเป็นด่างสูงมาก ดังแสดงในตารางที่ 12

ศึกษาสภาพการฟอกสีกากน้ำตาลแบบกึ่งต่อเนื่องโดยเชื้อราที่แยกได้ D90 ในเครื่อง μ -carrier magnetic stirrer พบว่า เส้นใยเชื้อราที่แยกได้ D90 หลังจากใช้ฟอกสีกากน้ำตาลแล้ว สามารถนำกลับมาใช้ฟอกสีกากน้ำตาลได้ใหม่อีก กล่าวคือ การฟอกสีกากน้ำตาลครั้งที่ 1 สามารถฟอกสีกากน้ำตาลได้ 80% ในเวลา 10 วัน การฟอกสีกากน้ำตาลครั้งที่ 2

สามารถฟอกสีกากน้ำตาลได้ 78.0% ในเวลา 6 วัน การฟอกสีกากน้ำตาลครั้งที่ 3 สามารถฟอกสีกากน้ำตาลได้ 78.6% ในเวลา 7 วัน แต่อย่างไรก็ตามในการฟอกสีกากน้ำตาลครั้งที่ 1 ต้องใช้เวลาถึง 10 วัน เนื่องจากเวลาส่วนหนึ่งถูกใช้ไปในการเจริญเติบโตของ เส้นใย เชื้อรา เนื่องจากปริมาณเชื้อเริ่มต้นเพียง 0.15 กรัม/100 มิลลิลิตรอาหารเลี้ยงเชื้อ ในขณะที่การฟอกสีกากน้ำตาลครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ปริมาณเชื้อเริ่มต้นเป็น 0.60 และ 0.74 กรัม/100 มิลลิลิตรอาหารเลี้ยงเชื้อ ตามลำดับ ดังแสดงในกราฟที่ 43

นอกจากนี้ยังทำการทดลองฟอกสีน้ำกากส่าสดแบบกึ่งต่อเนื่อง โดยเชื้อราที่แยกได้ D90 ในเครื่อง μ -carrier magnetic stirrer พบว่า ให้ผลเช่นเดียวกับการทดลองใช้สีกากน้ำตาล เนื่องจากสามารถฟอกสีน้ำกากส่าสดได้ดี และยังลดระดับของ บี.ไอ.ดี. ได้ด้วย การฟอกสีน้ำกากส่าสดครั้งที่ 1 สามารถฟอกสีน้ำกากส่าได้ 80% ลดระดับ บี.ไอ.ดี. ได้ 74.23% ในเวลา 9 วัน การฟอกสีน้ำกากส่าสดครั้งที่ 2 สามารถฟอกสีน้ำกากส่าได้ 79% ลดระดับ บี.ไอ.ดี. ได้ 65.85% ในเวลา 7 วัน ดังแสดงในกราฟที่ 44 และตารางที่ 12 จากผลการทดลองดังกล่าวทำให้ทราบว่า สามารถใช้เชื้อราที่แยกได้ D90 ในการฟอกสีน้ำกากส่าสดแบบกึ่งต่อเนื่อง โดยสามารถนำเส้นใยเชื้อราที่แยกได้ D90 กลับมาใช้ฟอกสีน้ำกากส่าได้ใหม่ โดยจะไม่สูญเสียความสามารถไปเมื่อใช้ฟอกสีน้ำกากส่าแล้ว แต่การฟอกสีน้ำกากส่าครั้งที่ 1 ต้องเสียเวลามากกว่าการฟอกสีน้ำกากส่าครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ก็เพราะต้องเสียเวลาส่วนหนึ่งในการเจริญเติบโตของ เชื้อราดังกล่าว เนื่องจากปริมาณเชื้อเริ่มต้นเพียง 0.15 กรัม/100 มิลลิลิตรอาหารเลี้ยงเชื้อ ในขณะที่การฟอกสีน้ำกากส่าครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ปริมาณเชื้อเริ่มต้นเป็น 0.62 และ 0.70 กรัม/100 มิลลิลิตรอาหารเลี้ยงเชื้อ นอกจากนี้เชื้อรานี้ยังสามารถลดระดับ บี.ไอ.ดี. ได้อีกด้วย และระดับของไนเตรทยังลดลงอย่างมากในแต่ละครั้งของการฟอกสีน้ำกากส่า ดังแสดงในตารางที่ 20 ซึ่งทำให้เห็นว่าไนเตรทมีความสำคัญต่อการฟอกสีน้ำกากส่า และการเจริญเติบโตของเชื้อราที่แยกได้ D90 นี้ด้วย

จากการจำแนกชนิดของเชื้อราที่แยกได้ D90 พบว่า มีลักษณะ เป็น เส้นใยสีขาว ไม่สร้างสปอร์ และแคลมบี้ คอนเนคชั่น ไม่ว่าเจริญบนอาหารเลี้ยงเชื้อใดก็ตาม ดังแสดงในรูปที่ 6 และลักษณะของ เส้นใยจะมีหนึ่งก้านแต่ละ เซลล์ ดังแสดงในรูปที่ 7 จากลักษณะดังกล่าว เชื้อราที่แยกได้ D90 น่าจะเป็นเชื้อราในกลุ่ม Deuteromycetes (Alexopoulos และ Mims, 1979)

จากการศึกษาลักษณะ โครงสร้างภายในของ เส้นใย เชื้อราที่แยกได้ D90 ที่เลี้ยง

ในอาหารเลี้ยงเชื้อที่มีสีกากน้ำตาล และไม่มีสีกากน้ำตาล ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน พบว่า ลักษณะโครงสร้างต่างกัน กล่าวคือ ภายในไซโตพลาสซึมของ เส้นใยที่เลี้ยงในอาหารเลี้ยงเชื้อที่มีสีกากน้ำตาลอยู่ จะมีลักษณะเป็น อิเล็กตรอน เดนซ์ (electron dense) กระจายอยู่ทั่วไป ส่วนกรณีของเส้นใยที่เลี้ยงในอาหารเลี้ยงเชื้อ โฟเคโต เดกซ์โตรส บรอก จะไม่พบลักษณะดังกล่าวเลย วัตถุเหล่านี้จะเป็นกลุ่มของสีกากน้ำตาล หรือสีน้ำตาลนั่นเอง จากผลการทดลองดังกล่าวทำให้ทราบว่า การฟอกสีน้ำตาลหรือสีกากน้ำตาลนี้เกิดขึ้นจากเศษของเชื้อราที่จะดูดซับสีกากน้ำตาลนี้เข้าไปไว้ในเซลล์ของมัน และจากรายงานของ Watanabe และคณะ (1982) และ Tozawa และคณะ (1979) ที่ว่ากิจกรรมในการฟอกสีน้ำตาลเกิดขึ้นจากเอนไซม์ ภายในเซลล์ (intracellular enzyme) ดังนั้นจึงอาจจะสรุปได้ว่า กิจกรรมในการฟอกสีน้ำตาลหรือน้ำกากส่าของ เชื้อราที่แยกได้ D90 เกิดจากสีกากน้ำตาล หรือสีน้ำตาลนี้อาจจะถูกดูดซับ เข้าไปใน เซลล์ก่อนและหลังจากนั้นก็อาจจะถูก เอนไซม์ภายในเซลล์ย่อยสลายไปในที่สุด

จากการศึกษา พบว่า เชื้อราที่แยกได้ D90 สามารถฟอกสีน้ำตาลสกัดได้ดี และเนื่องจากระบบกำจัดน้ำกากส่าของโรงงานสุราทั่วไป ยังไม่สามารถกำจัดสีได้ ดังนั้น เชื้อราที่แยกได้ D90 นั้น เราอาจจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการฟอกสีน้ำตาล จะเป็นการลดปริมาณสี บี.ไอ.ดี. ซี.ไอ.ดี. ในเครท ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาผลภาวะได้